

ADVIES AAN GEMEENTERAAD

Zaak	0965166309/166318
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Afdeling	Bedrijfsvoering
Datum besluit college B&W	19 december 2023
Portefeuillehouder	S.C.J. Scheepers
Financiële consequenties	N.V.T.

ONDERWERP Wijziging gemeenschappelijke regeling Stadsregio Parkstad Limburg

BESLISPUNT

Besluit

Gelet op het bepaalde in artikel 1, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

1. Geen zienswijze in te dienen ten aanzien van het ontwerpbesluit van het college over de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Stadsregio Parkstad Limburg per 1 juli 2024.

OVERLEG GEVOERD MET (ADVIES INGEWONNEN BIJ)

Stadsregio Parkstad Limburg, Boels Zanders, Cooperación

SAMENVATTING

Door een wijziging in de Wet gemeenschappelijke regelingen per 1 juli 2022 dienen in alle gemeenschappelijke regelingen een aantal wijzigingen doorgevoerd te worden. Deze dienen uiterlijk 1 juli 2024 in de regelingen vastgelegd te zijn.

Om dit tijdig gerealiseerd te krijgen hebben de meeste Limburgse gemeenschappelijke regelingen dit wijzigingstraject gezamenlijk opgepakt. Daarvoor zijn de twee advieskantoren Boels Zanders en Cooperación ingehuurd. De Stadsregio Parkstad Limburg heeft er voor gekozen dit traject zelf te organiseren maar heeft daarbij wel nadrukkelijk gekeken naar de werkwijze en de ontwikkelingen binnen het collectieve traject. Daarbij is tevens gebruik gemaakt van formuleringen die in dat traject zijn gebruikt. Stadsregio Parkstad Limburg maakt tevens van de gelegenheid gebruik om een aantal overig aan de orde zijnde zaken aan te passen.

INLEIDING

Door een wijziging in de Wet gemeenschappelijke regelingen per 1 juli 2022 dienen in alle gemeenschappelijke regelingen een aantal wijzigingen doorgevoerd te worden. Deze dienen uiterlijk 1 juli 2024 in de regelingen vastgelegd te zijn.

Om dit tijdig gerealiseerd te krijgen hebben de meeste Limburgse gemeenschappelijke regelingen dit wijzigingstraject gezamenlijk opgepakt. Daarvoor zijn de twee advieskantoren Boels Zanders en Cooperación ingehuurd. De Stadsregio Parkstad Limburg (hierna afgekort in SPL) heeft er voor gekozen om het wijzigingstraject zelf te organiseren, maar met de blik op de aanpak van en ontwikkelingen in het collectieve traject. Ook is rekening gehouden met de opmerkingen van de griffiers van Noord- en Midden-Limburg, die aanleiding waren voor de amendementen die tijdens de raadsvergadering van 28 september 2023 behandeld zijn.

WET- EN REGELGEVING

Gemeentewet en Wet gemeenschappelijke regelingen

STRATEGISCHE VISIE / BELEIDSPROGRAMMA

In de strategische visie 2013-2023 zijn drie kernwaarden benoemd, te weten: klantgericht, kwaliteit en samenwerken. Tevens worden drie trends genoemd: schaalvergroting, decentralisatie en bezuinigingen. Deelname aan de Stadsregio Parkstad Limburg past in dit kader.

RELATIE MET BESTAAND BELEID / EERDERE VOORSTELLEN

Raadsvoorstel 'Takendiscussie Parkstad Limburg' (145200).

OVERWEGINGEN

In de vergadering van 22 november 2023 heeft het Dagelijks Bestuur ingestemd met het voorstel tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling SPL. Middels dit voorstel wordt de raad gevraagd een zienswijze af te geven ten aanzien van de voorgestelde, gewijzigde regeling.

Als bijlagen bij dit voorstel zijn gevoegd:

1. Een 'schone' versie van de regeling, alsmede een versie waarin de wijzigingen zichtbaar zijn inclusief toelichting door SPL (zie bijlage 2 en 3);
2. Het vigerend blauwe schema en het geactualiseerde blauwe schema (zie bijlage 4 en 5);
3. Alhoewel niet deelgenomen aan het gezamenlijk traject wordt het handig geacht om de documentatie uit dit traject als bijlage bij dit voorstel te voegen omdat SPL hier wel rekening mee heeft gehouden in de praktische uitwerking:
 - a) toelichtend memo bij de wijzigingsvoorstellen (zie bijlage 6);
 - b) een informatiebrief met de wijzigingen die zijn aangebracht naar aanleiding van informatiesessies met colleges, raden, GS, PS, AB en DB Waterschap, griffiers en juristen (zie bijlage 7);
 - c) de presentatie en een terugkijklink naar de informatiesessie voor de college- en raadsleden van 30 januari 2023 (zie bijlage 8).

Tevens wordt verwezen naar de presentatie van Boels Zanders voor raads- en commissieleden van 12 september 2023.

Traject

Ingevolge de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) dient de gemeenteraad gedurende acht weken in de gelegenheid te worden gesteld om aan het dagelijks bestuur een zienswijze te geven op de wijzigingsvoorstellen. Na het doorlopen van de zienswijzeprocedure en het verwerken van

eventuele wijzigingen, dient de gemeenteraad het college toestemming te verlenen om met deze wijziging in te stemmen. Nadat deze toestemming is verleend dient het college en het algemeen bestuur voor 1 juli 2024 een besluit te nemen met betrekking tot deze wijziging.

SPL heeft er voor gekozen om niet deel te nemen aan het gezamenlijke traject dat de meeste andere Limburgse gemeenschappelijke regelingen, in samenwerking met twee adviesbureaus, hebben doorlopen. Dit is mede ingegeven doordat de SPL qua opzet anders is ingericht dan de overige regelingen. Wel zijn de juristen van de gemeenten Kerkrade, Landgraaf, Brunssum en SPL bij de voorgestelde wijziging van de regeling betrokken.

Per 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen in werking getreden. Deze wijziging heeft als voornaamste doel om de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Dit geschiedt via een versterking van de kaderstellende en controlerende rollen van de gemeenteraden, provinciale staten en algemeen besturen van waterschappen.

In de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft de wetgever nieuwe instrumenten gecreëerd die de gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen in een betere informatiepositie moeten brengen. Deze nieuwe instrumenten moeten voor 1 juli 2024 in iedere gemeenschappelijke regeling zijn geïmplementeerd. Op alle gemeenschappelijke regelingen waaraan het college deelneemt rust dus een gelijke verplichting.

Inhoud en strekking wijzigingen

Zoals hiervoor al uiteen is gezet, heeft de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen eerst en vooral tot doel om de raden, provinciale staten en het AB van het waterschap in een betere informatiepositie te brengen.

Concreet moeten in ieder geval de volgende aanpassingen worden doorgevoerd:

- Facultatieve zienswijzeprocedure voor besluiten:

In de gemeenschappelijke regelingen moet worden opgenomen of, en zo ja, voor welke besluiten er een voorafgaande zienswijze van de raden, PS en het AB van het waterschap wordt gevraagd. Daar waar de andere regelingen er voor gekozen hebben om een zienswijze aan raden te vragen over strategische meerjarenplannen is dit bij de SPL niet aan de orde. SPL kent namelijk geen strategische meerjarenplannen. Wel is er een strategische agenda, vastgelegd in het Blauwe Schema. In dat Blauwe Schema zijn de bestuurscommissies vastgelegd met hun kerntaken. Voor het instellen van een bestuurscommissie wordt wel een zienswijze van de raden gevraagd.

Het geven van een zienswijze wordt nu mogelijk gemaakt bij een voorstel met ingrijpende gevolgen, wanneer ten minste 2 deelnemende raden daarom vragen en bij deelname in een andere organisatie.

- Participatie van ingezetenen en belanghebbenden:

Ten aanzien van deze bepaling wordt aangesloten bij het gezamenlijke traject waarbij burgerparticipatie via de reguliere gemeentelijke kanalen mogelijk is en het bestuur ook zelf in voorkomende gevallen inspraak mogelijk kan maken ten aanzien van een bepaald onderwerp. Tenslotte kan een bepaald participatietraject plaatsvinden indien ten minste twee gemeenteraden hierom verzoeken.

- Actieve informatieplicht:

In de gemeenschappelijke regelingen moet worden opgenomen op welke wijze door het bestuur van de gemeenschappelijke regelingen actief informatie wordt verschaft aan de raden. SPL heeft dit geregeld in artikel 30 van de regeling.

- Begroting:

De termijnen voor het toezenden van de ontwerpbegroting aan de raden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het waterschap zijn gewijzigd. Deze gewijzigde termijnen dienen in de gemeenschappelijke regelingen te worden aangepast. Daarnaast wordt het dagelijks bestuur verplicht om te reageren op ingediende zienswijzen op de ontwerpbegroting. In lijn met de overige regelingen en de nieuwe wet heeft ook SPL de bepaling in de regeling opgenomen om de begroting uiterlijk 30 april aan te bieden aan de gemeenten die vervolgens 12 in plaats van 8 weken de tijd krijgen om een zienswijze in te dienen. In de wet (art. 34b wgr) is reeds geregeld dat de jaarrekening en de kadernota voor 30 april bij de deelnemers aangeleverd dienen te worden.

- Evaluatiebepaling:

In artikel 37 van de gemeenschappelijke regeling van SPL is opgenomen dat de regeling wordt geëvalueerd indien het algemeen bestuur daartoe besluit of indien minimaal twee deelnemers daarom verzoeken. In het advies van Boels Zanders en Cooperación van 14 november 2023 wordt voorgesteld onderscheid te maken in grote (vanaf 15) en kleine (tot 15 deelnemers) gemeenschappelijke regelingen. Voor kleine regelingen wordt voorgesteld om een evaluatie te houden indien minimaal twee deelnemers hierom vragen. Voor grote regelingen wordt voorgesteld dit om de vijf jaar te doen.

- Aanscherping uittredingsregeling:

Tot slot worden de gemeenschappelijke regelingen als gevolg van de wetwijziging verplicht om de uittredingsregeling aan te scherpen. De voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden, alsmede bepalingen over de gevolgen van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling moeten nu in de regeling worden opgenomen. SPL heeft hierbij aangesloten bij de wijzigingen die ook zijn doorgevoerd in het gezamenlijke traject. Uitzondering hierop is het inschakelen van een onafhankelijk adviseur; het dagelijks bestuur van SPL wenst deze rol zelf te (blijven) vervullen.

Blauwe Schema

SPL beschikt over een strategische agenda waarin een (regionale) kernagenda en kerntaken zijn vastgelegd, het zogenaamde Blauwe Schema. Dit schema wordt nu ook aangevuld en geactualiseerd. Een tweetal bestuurscommissies worden nu toegevoegd in de regeling, te weten: duurzaamheid en sociaal economische structuurversterking. Beide commissies werden reeds in 2021 ingesteld en in de vergadering van 11 maart van dat jaar werd hiertoe een zienswijze van de raad gevraagd. Daarnaast zijn diverse tekstuele aanpassingen in het schema doorgevoerd. De diverse bestuurscommissies zijn hierin gekend en adviseren het dagelijks bestuur de colleges voor te stellen akkoord te gaan met de geactualiseerde versie. De SPL kent momenteel de volgende bestuurscommissies:

- Wonen en herstructurering
- Ruimte en mobiliteit
- Economie en toerisme
- Duurzaamheid
- Sociaal economische structuurversterking
- Grensoverstijgende samenwerking

Overige wijzigingen

Tegelijkertijd met deze wijzigingen wordt van de mogelijkheid gebruik gemaakt om ook de aantallen inwoners per gemeente, welke ten grondslag liggen aan de stemverhoudingen, te actualiseren. Het aantal stemmen per gemeente wijzigt hiermee echter niet.

Verder is ook de archiefbepaling gewijzigd in lijn met het voorstel van de archiefinspecteurs zoals al is gebeurd in het gezamenlijke traject.

OPTIES

n.v.t.

PERSONELE ASPECTEN

n.v.t.

FINANCIËLE ASPECTEN

n.v.t.

AANBESTEDING

n.v.t.

COMMUNICATIE

n.v.t.

EVALUATIE

n.v.t.

VERVOLG / PLANNING

Behandeling in de commissievergadering (Middelen) van 23 januari 2024.

Behandeling in de raadsvergadering van 1 februari 2024,

BIJLAGEN

1. Brief aan colleges met verzoek opstarten besluitvormingstraject (166311);
2. Gewijzigde regeling Stadsregio Parkstad Limburg (166312);
3. Gewijzigde regeling Stadsregio Parkstad Limburg - versie met wijzigingen en toelichting (166313);
4. Vigerend Blauwe schema (166316);
5. Geactualiseerd Blauwe schema (166315);
6. Toelichtend memo Boels Zanders/Cooperación bij de wijzigingsvoorstellen d.d. 12 juni 2023 (166688);
7. Informatiebrief met wijzigingen die zijn aangebracht n.a.v. de informatiesessies met colleges, raden, GS, PS, AB en DB van het waterschap, griffiers, gemeentesecretarissen en juristen (166689);
8. Presentatie en terugkijk naar de informatiesessie voor de college- en raadsleden van 30 januari 2023 (166690);
9. Notitie Boels Zanders/Cooperación n.a.v. zienswijzen raden (166691);
10. Raadsvoorstel Takendiscussie Parkstad Limburg (168330).

BESLISPUNT

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 december 2023;

Besluit

Gelet op het bepaalde in artikel 1, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

1. Geen zienswijze in te dienen ten aanzien van het ontwerpbesluit van het college over de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Stadsregio Parkstad Limburg per 1 juli 2024.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Simpelveld in zijn openbare vergadering van 1 februari 2024.

Het college van burgemeester en wethouders in Simpelveld,

De secretaris,

De burgemeester,

De heer G.H.J. Hollands

Mevrouw S.C.J. Scheepers

AANBIEDING AAN DE GEMEENTERAAD

Aan de raad wordt voorgesteld om:

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 december 2023;

Besluit

Gelet op het bepaalde in artikel 1, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

1. Geen zienswijze in te dienen ten aanzien van het ontwerpbesluit van het college over de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Stadsregio Parkstad Limburg per 1 juli 2024.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Simpelveld in zijn openbare vergadering van 1 februari 2024.

Simpelveld, 1 februari 2024

De griffier,

De voorzitter,

De heer bc. F.G. Simons

Mevrouw S.C.J. Scheepers